

ประโยค ๑-๒
 แปล มครเป็นไทย
 สอบ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อตีเต "อตุลลปะปรฎเจ อตุลลปะปราชา นาม เวฐทีปกรฎเจ
 เวฐทีปกราชา นามาคิ อิเม เทว ทหกรกาลโต ปฎุจาย สหายกา
 หตุวา เอกาจริยกุลเด สิปปิ อุกกณ्हิตวา อตุตโน อตุตโน ปิตุนิ อจฺจน
 ฉตฺตํ อุตฺสาเปตฺวา ทสทสโยชนิกะ ฎุเจ ราชาโน อเหตุํ ฯ เต กาลเณ
 กาลํ สมากนฺตฺวา เอกโต คิฎฺจนฺตา นิสิตฺนฺตา นิปชชนฺตา มหาชนํ
 ชายมานญจ มียมานญจ ทิสฺวา "ปรโลกํ กจฺจนฺตํ อนุจฺจนฺโต นาม
 นคฺติ, อนุตฺมโส อตุตโน สรีร์ปี, สพฺพํ ปหาย คนฺตพฺพํ, กิณฺโน
 ฆราวาเสน, ปพฺพชิสฺสามาคิ มนฺเตตฺวา รชฺชานิ ปุตฺตทารสฺส นียยาเทตฺวา
 อิติปพฺพชฺชํ ปพฺพชิตฺวา หิมวณฺตปฺปเทเส วสนฺตา มนฺตยีสฺสุ "มยํ รชฺชํ
 ปหาย ปพฺพชิตา, น ชีวิตฺตุํ อสฺสโกณฺดา, เต มยํ เอกฎฺฐาเน วสนฺตา
 อปพฺพชิตสทิสายเวว โหเม; ตสฺมา วิสุํ วสิสฺสาม: ตฺวํ เอตฺสมี ปพฺพเต
 วส, อหํ อิมสฺมี ปพฺพเต วสิสฺสามิ; อนุวฑฺฒมาสํ ปน อูโปสถทิวเส
 เอกโต ภวิสฺสามาคิ ฯ อถ เนสํ เอตทโหสิ "เอวปี โน คณฺสงฺคณฺิกาว
 ภวิสฺสตี, ตฺวํ ตว ปพฺพเต อคฺคิ ชาเลยฺยาสี, อหํ มม ปพฺพเต อคฺคิ
 ชาเลสฺสามิ; ตาย สญฺฉาย อตุตทิภาวํ ชานิสฺสามาคิ ฯ เต ตถา กรีสฺสุ ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ตสฺมี สมเย โภสมุทฺธิยํ ปฺรณตโป นาม ราชา อโหสิ ฯ
 โส เอกทิวสํ คพฺภินิยา เทวียา สทฺธิ พาลาตปํ ตปฺปมาโน อากาสเต
 นิสฺสีทิ ฯ เทวี รณโธ ปารุปนํ สตสทฺสศุคฺชนิกํ รัตตกมฺพลํ ปารุปีตฺวา
 นิสฺสินฺนา รณฺธา สทฺธิ สมฺลลปฺมานา รณโธ องฺคุลิโต สตสทฺสศุคฺชนิกํ
 ราชมุทฺทิกํ นีหริตฺวา อตฺตโน องฺคุลียํ ปิลนฺธิ ฯ ตสฺมี สมเย หตฺถิลิงฺคสฺกุโณ
 อากาเสนาคจฺจนฺโต เทวี ทิสฺวา มํสเปสฺสีติ สณฺณาย ปกฺเข วิสฺสชฺเชตฺวา
 โอตฺริ ฯ ราชา ตสฺส โอตฺรณสทฺเทน ภิโต อญฺญาชฺช อนฺโตนิเวสนํ
 ปาวิสฺสี ฯ เทวี ครุคพฺภตฺตาย เจว ภิรูกฺชาติกตฺตาย จ เวเคน คนฺตุํ
 นาสกฺขิ ฯ อถ นํ โส สกฺุโณ อชฺฌปฺปตฺโต นชฺปณฺชเร นิสฺสีทาเปตฺวา
 อากาสํ ปกฺขนฺนฺทิ ฯ เต กิร สกฺุณา ปณฺจณฺนํ หตฺถินํ พลํ ชาเรนฺติ,
 ตสฺมา อากาเสน เนตฺวา ยถารุจิตฺฏฺฐาเน นิสฺสีตฺวา มํสํ ขาทนฺติ, สปิ
 เตน นียมานา มรณภยภีตา จินฺเตติ "สจฺหาหํ วิริวิสุตฺตมํ, มนุสฺสสทฺโท
 นาม ติรจฺจมานคตฺตํ อุกฺกุเพชฺชนิโย, ตํ สุตฺวา มํ จทฺเทสฺสติ, เหวํ สนฺเต,
 สทฺ คพฺภเนน ชีวิตฺกฺขยํ ปาปฺณิสฺสทฺตมํ; ยสฺมี ปน จาเน นิสฺสีตฺวา มํ
 ขาทิตฺตุํ อารภิสฺสติ, ตตฺตร นํ สทฺทํ กตฺวา ปลาเปสฺสทฺตมํติ ฯ สทา อตฺตโน
 ปณฺชิตฺตตาย อธิวาเสสิ ฯ

ให้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. ในกาลอันเป็นไปล่วงแล้ว อ.พระราชาท. สอง เหล่านี้ คือ ชื่อ อ.พระราชามหาราชว่าอัลลกะปะ ในแวนแคว้นชื่อว่าอัลลกะปะ ชื่อ อ.พระราชามหาราชว่าเวฎฐทีปะ ในแวนแคว้นชื่อว่าเวฎฐทีปะ เป็นพระสหายกัน เป็น จำเดิม แต่กาล แห่งพระองค์ ทรงเป็นหนุ่ม ทรงเรียน แล้ว ซึ่งศิลปะ ในตระกูลแห่งอาจารย์เดียวกัน ทรงยังบุคคล ให้ยกขึ้นแล้ว ซึ่งจักร เป็นพระราช ในแวนแคว้น อันประกอบแล้วด้วยโยชน์สิบ ๆ ได้เป็นแล้ว โดยกาลเป็นที่ล่วงไปแห่งพระบิดา ท. ของพระองค์ ๆ ๆ อ.พระราชาท. เหล่านี้ สด็จมาพร้อมกันแล้ว ตลอดกาล ตามกาล ทรงยืนอยู่ ทรงนั่งอยู่ บรรทมอยู่ โดยความเป็นอันเดียวกัน ทรงเห็นแล้ว ซึ่งมหาชน ผู้เกิด อยู่ด้วย ผู้ตายอยู่ด้วย ทรงปรักษากันแล้วว่า ชื่อ อ.บุคคล ผู้ไปตามอยู่ ซึ่งบุคคล ผู้ไปอยู่ สูโลกอื่น ย่อมไม่มี แม้อ.สรีระ ของคน โดยกำหนดมิในที่สุด ชื่อว่า ไปตามอยู่ ซึ่งบุคคล ผู้ไปอยู่ สูโลกอื่น ย่อมไม่มี อันบุคคล พึงละ ซึ่งวัตถุ ทั้งปวง ไป อ.ประโยชน์ อะไร ของเรา ท. ด้วยการอยู่ครองซึ่งเรือน อ.เรา ท. จักบวช ดังนี้ ทรงมอบให้แล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระราชาท. แก่พระโอรสและพระมเหสี ผนวชแล้ว ผนวชเป็นฤทธิ อยู่อยู่ ในประเทศชื่อว่าหิมวันตะ ปรักษากันแล้วว่า อ.เรา ท. ละแล้ว ซึ่งความเป็นแห่งพระราชาท. บวชแล้ว อ.เรา ท. ไม่อาจอยู่ เพื่ออันเป็นอยู่ บวชแล้ว หามิได้ อ.เรา ท. เหล่านี้ อยู่ ๆ ในที่เดียวกัน เป็นผู้ เช่นกับด้วยบุคคลผู้ไม่บวชแล้วนั้นเทียว ย่อมเป็น เพราะเหตุนั้น อ.เรา ท. จักอยู่ แยกกัน อ.ท่าน จงอยู่ ที่ภูเขานั้น อ.เรา จักอยู่ ที่ภูเขา นี้ แต่ว่า อ.เรา ท. จักเป็น โดยความเป็นอันเดียวกัน ในวันแห่งอุโบสถ ตลอดเดือนด้วยทั้งกึ่งโดยลำดับ ดังนี้ ๆ ครั้งนั้น อ.ความคิด นั้นว่า แม้ครั้นเมื่อความเป็น อย่างนี้ มีอยู่ อ.ความคลุกคลีด้วยหมู่เทียว จักมี แก่เรา ท. อ.ท่าน ยังไฟ พึงให้โพลง ที่ภูเขา

ของท่าน อ.เรา ยังไฟ จักให้โพลง ที่ภูเขา ของเรา อ.เรา ท. จักรู้ ซึ่งความที่
 แห่งเรา ท. มีอยู่ ด้วยสัญญา นั้น ดังนี้ ได้มีแล้ว แก่ฤทัย ท. เหล่านั้น ๆ อ.ฤทัย ท.
 เหล่านั้น กระทำแล้ว เหมือนอย่างนั้น ๆ

แปล โดยอรรถ

๒. ในสมัยนั้น ในกรุงโกสัมพี ได้มีพระราชาทรงพระนามว่าพระเจ้า
 ปรีนตปะ ฯ วันหนึ่ง พระองค์ประทับนั่งผิงแดดอ่อนอยู่ที่กลางแจ้งกับพระเทวี
 ผู้ทรงครรภ์ ฯ พระเทวีทรงห่มผ้ากัมพลแดงอันมีราคาแสนหนึ่ง ซึ่งเป็นผ้าห่ม
 ของพระราชาทรงนั่งปราศรัยกับพระราชาทอดพระชามรงค์อันมีราคาแสน
 หนึ่งจากพระองค์ของพระราชามาสวมใส่ที่นิ้วของพระองค์ ฯ ในสมัยนั้น
 นกหัสดีลิงค์ บินมาทางอากาศ เห็นพระมเหสีจึงชลอปีกบินโผลง โดยหมายว่า
 ขึ้นเนื้อ ฯ พระราชาทรงตกพระทัยด้วยเสียงโผลงของนกนั้น จึงทรงลุกขึ้น
 เสด็จเข้าไปภายในพระราชานิเวศน์ ฯ พระเทวีไม่อาจเสด็จไปโดยเร็วได้ เพราะ
 ทรงครรภ์แก่ และเพราะเป็นผู้มีชาติแห่งคนขลาด ฯ ครั้งนั้น นกนั้นจึงโผลง
 ยังพระนางให้นั่งอยู่ที่ทรงเล็บ บินไปสู่อากาศแล้ว ฯ ได้ยินว่า พวกนกเหล่านั้น
 ทรงกำลังเท่าช้าง ๕ เชือก เพราะฉะนั้น จึงนำ(เหยื่อ)ไปทางอากาศ จับ ณ ที่อัน
 พอใจแล้ว ย่อมจิกกินเนื้อ ฯ แม้ พระนาง อันนกนั้นนำไปอยู่ ทรงหวาดต่อ
 มรณภัย จึงทรงดำริว่า ถ้าว่าเราจักร้อง ธรรมดาเสียงคน เป็นที่หวาดเสียวของ
 พวกสัตว์ดิรัจฉาน มันได้ยินเสียงนั้นแล้วก็จักทิ้งเราเสีย เมื่อเป็นอย่างนี้ เราก็จัก
 ถึงความสิ้นชีพพร้อมกับเด็กในครรภ์ แต่มันจับในทีใดแล้วเริ่มจะกินเรา ในที่
 นั้นเราจักร้องขึ้น แล้วไล่มันให้หนีไป ฯ พระนางทรงยับยั้งไว้ได้ ก็เพราะความ
 ที่พระองค์เป็นบัณฑิต ฯ

พระราชปริยัติสุธี ปิยาจาโร วัดธรรมามูล จ.ชัยนาท
 สนามหลวงแผนกบาลี

แปล
 ตรวจสอบแก้.